

ХЪРВАТСКА АВАНГАРДНА ЛАВИЦА

Cvjetko Milanja. *Pjesništvo hrvatskog ekspresionizma*. Zagreb,
„Matica hrvatska“, 2000.

Книгата на Цветко Миланя “Поезията на хърватския експресионизъм” е поредното доказателство за засиления интерес към това доминиращо в хърватската литература течение на авангардизма. Професор по най-нова хърватска литература в университета в Загреб, председател на Хърватския комитет на славистите и автор на редица книги върху хърватската поезия и проза на XX в., Миланя е утвърдено име в съвременното литературознание. В представената книга е очертана парадигмата на хърватския експресионизъм, като е акцентирано върху неговата самородност и оригинална творческа продуктивност. За хронологически граници на експресионизма авто-

рът посочва 1914 и 1928 г. Специално внимание е отделено на зенизма и неговата концептуална съизмеримост с експресионизма. Авторът се включва в спора за принадлежността на Иво Андрич към сръбската и хърватската литература и определя ранното му поетическо творчество като несъмнена част от развитието на хърватския експресионизъм. Изследвана е поезията на най-значимия поет експресионист Антун Шимић, на ранния Мирослав Кърлежа, на Аугуст Цесарец и на много други творци от този период.

Branimir Donat. *Put kroz noć. Antologija poezije hrvatskog ekspresionizma.* Zagreb, Dora Krupićeva, 2001.

Антологията на хърватския експресионизъм е едно ново предизвикателство към съвременния читател в търсене на неговата адекватна рецептивна нагласа към модерната поезия от началото на XX в. Сред предходниците на експресионизма са включени с определени текстове Силвие Кранчевич, Антун Матош и др., които обикновено свързваме със символизма, но подраните поетически свидетелства убедително ги класифицират като предтечи на експресионизма, а от друга страна подсказват за съществуващата естетическа приемственост между определена линия в развитието на символизма и на експресионизма. Сред предходниците на това авангардистично течение откриваме и някои футуристи, напр. Янко П. Камов. Представените поетически текстове на най-известните и безспорни експресионисти като Антун Шимић, Мирослав Кърлежа, Густав Кърkleц, Аугуст Цесарец, Йосип Косор, Тин Уйевич и др. отново са повод за аналитичен размисъл върху поетиката на експресионизма.

Дарина Дончева

